

До:
Министъра на Здравеопазването
Д-р Стефан Константинов

До:
Управителя на Националната Здравноосигурителна Каса
Д-р Нели Нешева

Уважаеми Д-р Константинов и Д-р Нешева,

Обръщаме се към Вас с цел да насочим вниманието Ви към един много наболял проблем за раждащите жени в България – зачитането на основните им човешки права. Като организации, обединяващи бъдещи и настоящи майки, ние непрекъснато получаваме информация за проблеми с незачитането на законовите уредби по отношение на Информираното Съгласие при оказване на медицинска помощ на родилките. Считаме, че в момента няма достатъчно разбиране за Информираното Съгласие сред лекарите и пациентите – каква е нуждата от него, в какъв вид и в кой момент да се дава на пациента. Вярваме, че с общи усилия можем да разпространим информация за правните основи на Информираното Съгласие, като наблегнем на това, че постигането му е процес на доверие и задълбочена комуникация между лекар и пациент.

За постигането на добро разбиране от страна на лекарите и раждащите жени на Информираното Съгласие предлагаме следните стъпки:

1. Документът за Информирано Съгласие да бъде предоставян на родилките предварително, съгласно чл. 5 от Конвенцията за правата на човека и биомедицината, в сила от 2003г. в България. Това е лесно постижимо, ако всяка болница предостави копие от документа Информирано Съгласие на Интернет страницата си, а бъдещите майки получават копие от него по време на женската консултация, не по-късно от началото на третия триместър от бременността.

2. От документа за Информирано Съгласие трябва да става ясно, че родилката може да откаже всяка една процедура, съгласно чл. 90 от Закона за Здравето. В настоящия момент, както става ясно от приложените бланки за Информирано Съгласие, няма възможност родилката да отбележи, че отказва една или повече от изброените медицински интервенции.

3. Отказът на родилката да се подложи на определени процедури не трябва да бъде последван от негативно отношение от страна на медицинския персонал, съгласно чл. 6, ал. 1 от Универсалната декларация на ЮНЕСКО за биоетика и човешки права.

4. Документът за Информирано Съгласие трябва да съдържа информация за потенциалните рискове и странични ефекти на предлаганите интервенции, съгласно чл. 88, ал. 1 от Закона за Здравето. В момента само се споменава, че има риск при определени интервенции, но не и в какво точно се изразява рискът и какви странични ефекти може да се очакват.

5. Документът за Информирано Съгласие трябва да съдържа информация за алтернативите на предлаганата интервенция, включително възможността да не се предприема нищо, съгласно чл. 88, ал. 1 от Закона за Здравето.

6. За всяка хирургична или инвазивна процедура трябва да се предостави подробна информация в писмена форма, съгласно чл. 89, ал.1 от Закона за Здравето. За да е изпълнено това изискване, трябва да има отделен документ към Информираното Съгласие за всяка една процедура, която се предлага на родилката – напр. използване на окситоцин, амниотомия, използване на епизиотомия, използване на маневрата на Кристелер, индуциране на раждането, и други инвазивни или хирургични процедури.

7. Сформиране на работна група с участието на юристи, представители на НЗОК, представители на МЗ, лекари и пациенти за ревизиране на документа Информирано Съгласие в настоящия му вид и постигане на по-добро разбиране на правата и задълженията на лекарите и пациентите.

Задължение на Министерство на Здравеопазването е да следи правата на пациентите да се зачитат от страна на медицинския персонал и болничните заведения на територията на Република България. Родилките се ползват със специална защита, както е отразено например в чл. 12 от Конвенцията за премахване на всички форми на дискриминация срещу жените, в сила от 1982г. в България. Потъпкването на тези права излага медицинския персонал, болничните заведения, Националната

